

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ

2018

10

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

Informační měsíčník města Kroměříže
ZDARMA DO VŠECH DOMÁCNOSTÍ

Den uniformovaných sborů láká
diváky k návštěvě letiště
str. 16

První domy v Račíně
jsou srovnány se zemí
str. 2

SLOVO
ÚVODEM

Foto: J. Soporský

Přehlídku sportovních klubů a tělovýchovných jednot působících na území města Kroměříže konanou začátkem září na Velkém náměstí si nenechalo ujít zhruba 500 dětí. Program pro ně připravili členové patnácti klubů, kteří předvedli ukázky své činnosti a snažili se také do svých řad přilákat nové adepty. Akci pořádala radnice.

Městská policie vyjíždí k Děvinu takřka každý druhý den

Téměř obden je cílem výjezdů kroměřížské městské policie dům v Albertově ulici 3883, který je známý jako Děvín a kde žijí sociálně nepřizpůsobiví lidé. „Radnice i městská policie jsou stále napadány kvůli údajné nečinnosti, ať už jde o výroky občanů na sociálních sítích nebo živé komentáře v tisku. Město ale může dělat jen to, co mu dovoluje zákon. Odpovědnost je na majitelích bytů, kteří si stále své povinnosti neplní,“ uvedl starosta Jaroslav Němec (nezávislý). Městská policie měla od loňského července do konce letošního srp-

na k Děvinu zhruba 160 výjezdů. Strážníci tam tak vyjíždějí v průmě-

Foto: J. Vondrášek

ru jednou za 2,5 dne. „Podněty získáváme vlastní kontrolní činností a oznámením od občanů. Nejčastěji se jedná o rušení nočního klidu, narušování občanského soužití a o dopravní přestupky. V době příjezdu hlídky na místo zde ale často bývá již klid a přestupek se tak prokázat nepodaří,“ popsal ředitel městské policie Libor Kubiš. Podle něj jsou představy o pravomoci městské policie mnohdy zkreslené. „Komentátorka Týdeníku Kroměřížska nám třeba radí, že máme do objektu „vlítnout“ a zkontrolovat ty, kteří ruší noční klid.“ (pokračování na str. 2)

Vážení spoluobčané,

jsem rád, že v tomto úvodu mohu hned na začátku konstatovat: „První fáze demolice vyložené lokality Račín je u konce.“ Věřím, že se podařilo nastartovat řešení letitého problému. Další fáze by měly bezprostředně následovat. Ti, kdo neplatí městu za nájem, nebudou v našich bytech bydlet. Tím se uvolní dostatek místa, abychom dokázali pomoci těm, kteří se i přes nepřízeň osudu snaží problémy řešit a pouze nezneužívají systém. Těším se, že na Račíně budeme moci postupně vybudovat bydlení pro seniory, jak to navrhuje zpracovaná studie. Při řešení problematiky Račina jsem si uvědomil, jak je důležité nezavírat „kostlivce“ dlouhodobých problémů zpátky do skříně. Jsem rád, že se i díky tomu - mimo jiné - rozjíždí projekt protipovodňových opatření, a že se dopracoval projekt rekultivace bývalé zacharské skládky. Je mi ovšem jasné, že uvedené problémy se dají řešit v dlouhodobé perspektivě. Chtěl bych aspoň takto poděkovat všem spoluobčanům, kterých se závažné problémy města týkají, za veškerou trpělivost, aktivitu při jejich řešení a slova podpory. Děkuji také za veškerou konstruktivní kritiku, protože jedině vstřícný a otevřený dialog nás může dovést k cíli.

Pavel Motyčka
místostarosta (KDU-ČSL)

Demolice domů v lokalitě Račín je u konce

Pracovníci společnosti MOR-KUS Morava z obce Lazníky na Přerovsku dokončili demolici objektů v lokalitě Račín, kde bydlí nepřizpůsobiví občané. K zemi v první etapě šly dva obytné domy a jedna technická budova. „Je to konkrétní krok, který neplatičům, kteří se nám vysmívali a mysleli si, že jenom plašíme, ukazuje, že budeme postupovat nekompromisně. Pravidla musí platit pro všechny lidi stejně,“ uvedl místostarosta Pavel Motyčka.

Lokalita Račín je dlouhodobě problematická. Soužití mezi starousedlíky a obyvateli sociálních bytů má totiž k ideálu daleko. Lidé

si stěžují na hluk i na chování obyvatel Račina k nim i jejich majetku.

Náklady na odstranění staveb činí zhruba 820 tisíc korun.

Foto: J. Vondrášek

Město má vydaný demoliční výměr na celou lokalitu s pěti obytnými domy. Demolice dalších domů bude následovat poté, co se podaří nájemníky přestěhovat jinam a chronické neplatiče vystěhovat. Podle Motyčky by v budoucnu na Račíně měly být postaveny byty pro seniory. Kroměřížské technické služby, které spravují bytový fond města, v posledních měsících podaly na lidi, kteří dluží na nájemném v městských bytech, zhruba dvě desítky žalob na uznání dluhu a také první žalobu na vyklizení bytu. Dluhy celkem ve všech městských bytech dosahují momentálně částky kolem 3,5 milionu korun. (jv)

Město chce do konce roku zahájit opravu lávky přes Moravu

Kroměřížská radnice chce ještě do konce letošního roku zahájit opravu lávky pro pěší přes řeku Moravu. „Uděláme maximum pro to, aby se to povedlo. Bohužel, příprava projektové dokumentace a vyřizování nezbytných povolení vyžadují čas. Urychlit tyto práce nelze, byt si stejně jako občané přejeme, aby lávka byla otevřena co nejdříve,“ uvedl starosta Jaroslav Němec.

Na projektu na opravu lávky pracuje stavební fakulta Vysokého učení technického v Brně. Termín dodání dokumentace nutně pro vyřízení stavebního povolení

byl 30. září, kompletní projekt by město podle smlouvy mělo obdržet do konce listopadu letošního roku. Lávka by měla být nejdříve staticky zajištěna externími lany. Podle smlouvy následně odborníci VUT lávku posoudí, zda a případně za jakých podmínek ji bude případně možné otevřít pro pěší provoz.

Podle starosty by se tak mohlo stát ještě do zimy. Druhá etapa prací, sanace povrchu lávky a opěr

mostu, by se podle odborníků dala odložit na jaro.

Lávka je od 15. prosince 2017 zavřena kvůli kontrole, kterou starosta nařídil poté, co se v Praze zřítila lávka postavená podobným způsobem. Výsledkem kontroly bylo konstatování, že část nosných lan lávky je poškozena korozí a že je nutné lávku opravit. Podle závěrů týmu VUT je oprava možná, lávka není v havarijním stavu jako například podobná v Nymburce, která byla zbourána. Lávka pro pěší v Kroměříži byla postavena v roce 1984. Je dlouhá 76 metrů, délka nosné konstrukce lávky je 63 metrů. (jv)

Foto: J. Vondrášek

(dokončení ze str. 1)

Hlídky přitom může bez souhlasu obyvatele bytu vstoupit dovnitř jen v případě, kdy je to nutné pro ochranu života a zdraví osob nebo kdy hrozí větší škoda na majetku, třeba při úniku plynu. Nemůže vyrazit dveře jen proto, že má podezření, že v bytě před chvílí někdo křičel,“ dodal Kubiš. Týdeník Kroměřížska v jednom ze svých posledních vydání také mylně uvedl, že „radnice vyplácí dávky a může si všechny nájemníky prolustrovat“. Podle Týdeníku Kroměřížska také nájemníci Děvína hradí majitelům bytů nájemné z příspěvku na bydlení, který podle autorky komentáře údajně také vyplácí radnice. Žádné z těchto tvrzení neodpovídá skutečnosti. Sociální

dávky včetně doplatku na bydlení nevyplácí město, ale vyplácí je úřad práce. Radnice tak v tomto žádnou pravomoc nemá. Město zvažovalo, že lokalitu vyhlásí jako oblast se zvýšeným výskytem nežádoucích jevů, takzvanou „bez-dávkovou zónu“. Noví žadatelé, tedy nájemníci, kteří se do ní přistěhují, by pak nedostali doplatek na bydlení. „Majitelům by se tak podnikání s chudobou s ohledem na velkou fluktuaci nájemníků ztížilo. Čekáme ale na rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu skupiny senátorů, kteří chtějí tuto pasáž zákona o hmotné nouzi zrušit. Nechceme zavádět něco, co bychom záhy museli rušit,“ dodal Němec. Za zmíněných 14 měsíců byl v Děvíně viník dopaden u pěti

přestupků znečištění veřejného prostranství, u 16 případů rušení nočního klidu či u 12 přestupků proti občanskému soužití. V pěti případech se jednalo o trestné činy, kterými se zabývala státní policie. Další přestupky se podařilo prokázat v dopravě, zejména šlo o porušení zákazu vjezdu a zákazu stání či o stání a zastavení na vegetaci. Podle starosty je klíčové, aby se o dodržování zákonů začali starat majitelé bytů. „Přinášejí problémy svým sousedům, vydělávají slušné peníze, ale do nich se přitom na rozdíl od města nikdo netrefuje,“ upozornil Němec. Lokalitě se navíc ve zvýšené míře věnuje i společnost Biopas, která zde má oproti srovnatelným domům více kontejnerů a svaži

je častěji. V lokalitě Děvín působí i pracovníci ze sociálního odboru a také terénní pracovníci sociálních služeb, které město finančně podporuje. S rodinami s dětmi z lokality Děvín pracují sociální pracovníci z oddělení sociálně právní ochrany dětí městského úřadu. Město také spolupracuje s neziskovými organizacemi, které v domě působí. Podle místostarosty Pavla Motyčky od letošního léta na Děvíně využívá speciálně vyčleněnou místnost Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kroměříž – Společnost Podané ruce. Tato místnost, kterou poskytl jeden z majitelů bytů, bude od podzimu k dispozici rovněž dalším poskytovatelům sociálních služeb. (jv)

Do kroměřížských základních škol nastoupilo 324 prvňáčků

Do šesti základních škol zřizovaných městem Kroměříž nastoupilo začátkem září 324 prvňáčků. „Přeji jim, aby se jim ve škole líbilo a chodili do ní rádi. Rád bych i ostatním dětem, učitelům a dalším pracovníkům škol popřál vydařený školní rok,“ uvedl starosta Jaroslav Němec. V minulém školním roce usedlo do lavic kroměřížských základních škol

poprvé 331 dětí. Do osmi městem zřizovaných mateřských škol nastoupilo nově asi 320 dětí. „Pro letošní rok jsme měli volných 329 míst. Děti do školek přijímáme

průběžně po celý rok. Kapacita je dostatečná,“ uvedl vedoucí odboru školství, mládeže a tělovýchovy Jiří Pánek. Kroměřížské základní školy v minulém školním roce navštěvovalo asi 2830 dětí, letos se očekává podobný počet. Do mateřských škol zřizovaných městem loni chodilo zhruba 990 dětí, letos jich zatím je o desítku méně. (jv)

Foto: Š. Kučerová

Vedení města chce mít vliv na dění v cihelně

Zastupitelé Kroměříže schválili koupi další části pozemku ve vážanské cihelně. Jedná se o druhou polovinu pozemku, nákup jeho první části představitelé města schválili už v červnu. „Posílíme tak postavení města a jeho vliv na budoucí dění v cihelně. Naším cílem je nadále ochrana obyvatel Vázan i sídliště Zachar před případným návozem nebezpečných látek,“ upozornil starosta Jaroslav Němec. Město se již dříve dohodlo s občanem, kterému patří ideální polovina dvou pozemků o celkové výměře

necelých osm tisíc metrů čtverečních. Nyní se za stejnou kupní cenu 800 tisíc korun dohodlo na koupi s majitelkou druhé poloviny těchto pozemků. Zastupitelé v červnu schválili i koupi dvou menších pozemků o celkové rozloze přes 300 metrů čtverečních,

kteří městu nabídla jejich soukromá majitelka. Radnice za ně zaplatila 70 tisíc korun. Těžba ve vážanské cihelně byla ukončena v roce 1996. Majitel větší části pozemků v areálu se již v minulosti pokoušel zavést jej látkou Otosan, což se setkalo s nevolí veřejnosti. Nyní společnost Biotrend Morava z Přerova hodlá navázat do cihelny zemní jílovitý materiál Prestab a doplnkově ještě recyklát. Občané Vázan i přilehlého sídliště Zachar se stejně jako vedení města a další zastupitelé vyjádřili proti tomu. (jv)

Foto: Š. Kučerová

Radnice dokončila stavbu sportovního areálu v Postoupkách

„Zařízení pro volný čas patří mezi naše priority. Věřím, že hřiště bude obyvatelům Postoupek dobře a dlouho sloužit,“ uvedl starosta Jaroslav Němec. Náklady na vybudování hřiště činily 3,6 milionu korun. Radnice chystá ještě stavbu víceúčelového sportovního hřiště v místní části Kotojedy za čtyři miliony korun a opravu hřiště v ulici Bedřicha Zelinky na Barbořině za 2,5 milionu korun.

V Postoupkách vzniklo hřiště s polyuretanovým vodopropust-

ným povrchem ohraničené mantinelovým oplocením. V něm jsou dva vstupy, jeden je napojený na lehký ocelový přístřešek sloužící k uskladnění sportovního příslušenství. „Areál je vybaven novým umělým osvětlením a na ploše jsou vyznačena hřiště pro malou kopanou, tenis a

volejbal,“ popsal místostarosta Pavel Motyčka. Upraveno bylo i okolí hřiště. V klubovně vzniklo WC pro imobilní osoby i sociální zázemí. Nové jsou i rozvody vody a elektroinstalace. Stavbaři vybudovali i přístupový chodník k hřišti, zpevněné plochy a tři parkovací stání. „Vzhledem k tomu, že hřiště v Postoupkách chybělo mnoho let a jeho stavba se neustále odkládala, místní lidé zřízení hřiště hodnotí pozitivně,“ poznamenal Aleš Strážnický z osadního výboru Postoupek. (jv)

Foto: J. Vondrášek

INFO Z MĚSTA

Zastupitelé schválili smlouvu o spolupráci na budování protipovodňových opatření

Zastupitelé Kroměříže schválili Smlouvu o spolupráci při přípravě a realizaci projektu Protipovodňová opatření v povodí Moravy – lokalita Kroměříž. Město ji chce uzavřít s Povodím Moravy, městy Chropyně a Hulín a obcemi Břest a Skačtice, na jejichž katastru by se také měla protipovodňová opatření budovat. Záměr počítá s propracovaným systémem ochranných hrází a vodo hospodářských objektů. Hrubý odhad nákladů na zmíněná protipovodňová opatření pohybuje kolem půl miliardy korun. Devadesát procent z této částky by měla uhradit státní dotace. Ze zbývajících deseti procent by dřívou většinu hradila Kroměříž, s ohledem na to, že protipovodňová opatření by chránila majetek na území města za zhruba 1,9 miliardy korun. Podle předběžného harmonogramu by se až do roku 2026 měly vykupovat pozemky, chystat projektová dokumentace, vyřizovat žádost o dotaci i nezbytná povolení a vybírat dodavatele staveb. Hotovo by mohlo být do roku 2035. (jv)

Město pokácelo zničené stromy na Švabinského nábřeží

Kroměřížská radnice dala pokáčet stromy, které uschly kvůli vandalskému neznámému pachatele na Švabinského nábřeží. „Důvodem byla bezpečnost. Obávali jsme se možného pádu suchých větví na chodník a komunikaci poblíž Základní školy Zámoraví v době zvýšeného provozu po zahájení školního roku,“ uvedl starosta Jaroslav Němec. Město podalo trestní oznámení, událostí se tak zabývá policie. Ve všech případech se jedná o lípy, čtyři jsou vysoké kolem dvaceti metrů, pátá má třináct metrů a poslední strom je vysoký pět metrů. Všechny stromy byly dlouhodobě perspektivní, některé zde rostou již od počátku minulého století. Podle Martina Posoldy, který má na starost městskou zeleň, byly stromy poškozeny záměrně. (jv)

Oprava první poloviny Vodní ulice je u konce

Pražská společnost PORR završila opravu povrchu půl roku trvající práce ve Vodní ulici, které zahrnovaly i obnovu vodovodu, kanalizace a plynového potrubí. „Vše proběhlo bez větších problémů a z výsledné podoby ulice mám opravdu radost. Rád bych poděkoval investorům, stavebním firmám a hlavně občanům za trpělivost a pochopení, které po dobu oprav s námi měli,“ uvedl starosta

Foto: Š. Kučerová

Jaroslav Němec. Oprava povrchu ve Vodní ulici přijde město na 12,2 milionu korun bez DPH. Cena zahrnuje rekonstrukci celé ulice. Letos dělníci opravili úsek od obchodního domu Baťa až po křižovatku

s ulicemi Dobrovského a Farní. Po dohodě s památkáři zde zůstal zachován historický ráz ulice. Zbýlá část Vodní ulice přijdou na řadu v roce 2019. Po obou stranách jsou chodníky z pásových žulových desek, silnice je z žulových kostek. Chodníky jsou širší na úkor komunikace. Díky tomu bude v ulici více místa pro pěší a také pro restaurační předzahrádky. (jv)

Radnice v tomto volebním období proinvestuje kolem 300 milionů korun

Odhadem zhruba 300 milionů korun proinvestuje v letech 2015-2018 kroměřížská radnice. V minulém volebním období v letech 2010-2014 bylo proinvestováno 219 milionů korun. Město v končícím volebním období opravovalo budovy škol a školek, budovalo hřiště v místních částech, opravovalo Dům kultury i Klub Starý pivovar, koupilo budovu bývalé okresní vojenské správy a okolní pozemky i nemovitosti na fotbalovém stadionu, zateplilo budovy městského úřadu, pořídilo kompostéry do domácností, koupilo nové autobusy pro MHD a investovalo kolem 100 milionů korun do obnovy chodníků a komunikací.

V letech 2015 až 2017 město investovalo asi 219 milionů korun. Letošní rozpočet počítá s investicemi za více než 132 milionů korun. „I když se některé akce přesunou na příští rok, což je obvyklé, objem investovaných peněz v našem období bude nepochybně vyšší, než tomu bylo v minulém volebním období,“ uve-

dl starosta Jaroslav Němec. Město navíc zaplatilo téměř 40 milionů na dluhách. Zvýšil se i objem peněz na městském účtu, kam v letech 2015 až 2017 přibýlo přes 72 milionů korun. Další příjem se očekává i v letošním roce. Přehled největších investic v jednotlivých letech:

2015

- Rekultivace skládky Lutopecný – 32,6 milionu korun
- Snížení energetické náročnosti ZŠ Oskol – 28 milionů korun
- IPRM – revitalizace zeleně, zóna jihovýchod – 20,1 milionu korun
- Koupě nemovitostí v areálu SK Hanácká Slavia – 7 milionů korun
- Rekonstrukce objektu č.p. 3191 (budova městského úřadu) – 2,6 milionu korun
- Sportovní hřiště v místních částech – 2,4 milionu korun

2016

- Nabytí nemovitostí a pozemků – 15,9 milionu korun
- Dům kultury – 12,6 milionu korun

- Dům kultury – 5,8 milionu korun
- Půdní vestavba ZŠ Komenského – 5,4 milionu korun
- Sportovní areál v místní části Trávník – 4 miliony korun
- Sportovní areál v místní části Bílany – 2,5 milionu korun

2017

- Koupě domu bývalé vojenské správy v Havlíčkově ulici – 15,4 milionu korun
- Snížení energetické náročnosti budov č.p. 533 a 534 (budovy městského úřadu) – 9,1 milionu korun
- Kompostéry – 6,4 milionu korun
- Výtahy pro Domov pro seniory U Moravy – 2,9 milionu korun
- Dům kultury – dělicí stěny, podhledy – 2,5 milionu korun
- Projektové dokumentace – 2,4 milionu korun

2018 (některé akce budou pokračovat i v příštím roce)

- Klub Starý pivovar – 19,5 milionu korun
- Projekt Škola pro všechny – věda

hrou – 17,5 milionu korun

- Oprava Vodní ulice – 14,7 milionu korun
- Sportovní areál v místní části Kotojedy – 4 miliony korun
- Sportovní areál v místní části Postoupky – 3,6 milionu korun
- Sociální zařízení MŠ Štítého – 1,8 milionu korun

Stávající politická reprezentace Kroměříže navíc připravila projekty i na další léta. V příštím roce bude pokračovat rekonstrukce Vodní ulice i projekt Škola pro všechny – věda hrou, jehož cílem je vylepšení učeben základních škol. Zásadním projektem bude stavba parkovacího domu plánovaného na pozemcích u budovy někdejší vojenské správy. Zmíněná budova by pak měla být přestavěna na byty pro seniory a na startovací byty pro mladé lidi. Nové bydlení pro seniory město chystá i v lokalitě Račín. Připravená je také revitalizace náměstí Míru. Pracuje se i na přípravě rekonstrukce sportovišť. (jv)

Starosta Němec: Další útoky na akcionářskou dohodu ve VaK jsem očekával

Jako další útok na akcionářskou dohodu ve společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž vnímá starosta Kroměříže Jaroslav Němec oznámení, které v této souvislosti nedávno obdržela policie. „Někdo se akcionářskou dohodou, která hájí práva občanů na cenově dostupnou vodu, snaží stále znevěhodnit. Tyto útoky jsem ale po mém vystoupení z hnutí ANO očekával.

Soudného člověka nemůže ani překvapit načasování před komunálními volbami, i když akcionářská dohoda se uzavírala už na podzim roku 2016,“ připomněl Němec. Starosta sám podal v červnu trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezření z pomlvy a šíření poplašné zprávy kvůli tvrzením zveřejněným v tiskovině nazvané Kroměříž ANO!, konkrétně v jejím červnovém čísle. V článkách je podle něj čtenářům podsouvána myšlenka údajného nekalého jednání starosty města Kroměříže a je naznačováno, že se dopustil protiprávního jednání. „Předpokládám, že v podobném duchu jako tyto články je formulováno i oznáme-

ní, které někdo podal na policii. Ta oznámení nyní prověřuje, s policií spolupracujeme. Obavy z prověřování žádné nemáme, vše proběhlo podle zákona a ve prospěch občanů Kroměřížska,“ dodal Němec.

Radní na svém zájmovém jednání rozhodli, že město bude v trestním řízení zastupovat advokátní kancelář Jany Zwyrtek Hamplové. Podle starosty bylo externí právní zastoupení nutné. „Žádný z právníků radnice se totiž nezabývá trestním právem. O akcionářské dohodě rozhodovala

rada a zastupitelstvo, navíc jde o miliardový majetek společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž, v níž má město významný podíl. Je proto nutné řádně zájmy města hájit,“ dodal Němec. (jv)

Foto: Š. Kučerová

Město otevřelo opravenou budovu Starého pivovaru

Radnice otevřela opravenou budovu Klubu Starý pivovar. Práce začaly 1. února letošního roku, stavební náklady činí asi 19,5 milionu korun. Jedná se letos o největší investici města. Radnice už v roce 2014 za osm milionů korun opravila suterén objektu, kde vznikla Expozice Karla Kryla. „V tomto roce přišla na řadu nadzemní podlaží, jejich oprava se opravdu povedla,“ uvedl starosta Jaroslav Němec. Zhotovitelem byla společnost Stav consult, s. r. o. z Kroměříže. Starý pivovar je zázemím pro kroměřížský divadelní spolek i místem konání kulturních a společenských akcí. „A tak to i nadále zůstane. Klub

bude pořádát komorní divadelní představení i pohádky pro děti, koncerty jazzové, folkové i dalších žánrů, posezení u cimbálu, prostor zde najdou i výstavy výtvarných

děl či fotografií. Obnovit bychom chtěli nedělní odpolední čaje s živou kapelou, které se na Starém pivovaru pořádaly do roku 1977,“ řekl vedoucí spolku a radní Kroměříže Jiří Kašík.

Budova nebyla v dobrém stavu, rekonstrukce byla nezbytná. Její součástí je i nový výtah, objekt je tak nově bezbariérový. Nové jsou šatny a sociální zázemí pro účinkující i návštěvníky a

také vstup z Prusinovského ulice. Opravený je sál, kanceláře a klubovna. Nová je i galerie a kabina pro techniku zvuku a osvětlení. Instalována byla pojezdová výtahová plošina pro dopravu techniky na jeviště. Divadelní spolek Kroměříž, který navazuje na tradici ochotnického divadla ve městě spadající až do roku 1863, po dobu oprav využíval jiné prostory. Památkově chráněná budova Klubu Starý pivovar byla postavena koncem 16. století majiteli kroměřížských šenkovních domů, kteří v těsném sousedství radnice vybudovali pivovar. Pivo se tu ale už dávno nevaří, objekt slouží kulturním akcím. (jv)

Foto: J. Vondrášek

Kroměříž obnoví a doplní zeleň v Kollárově ulici

Kroměřížská radnice chystá obnovu a doplnění zeleně v Kollárově ulici. Záměr zahrnuje kácení 56 stromů a odstranění keřů a vysazení celkem 109 nových stromů a 102 keřů. „Důvodem odstranění stávající zeleně je její zhoršený stav, který je přitom u některých stromů až havarijní,“ uvedl místostarosta Marek Šindler (ČSSD). Některé stro-

my podle něj sice vypadají na první pohled dobře, ale mnohé jsou napadené chorobami a škůdci a v budoucnu by tak mohly být bezpečnostním rizikem. Počítá se s odstraněním 56 javorů jasanolistých. „V Kollárově ulici místo nich vysadíme 109 listnatých stromů, bude se jednat o jasany a okrasné hrušně,“ popsal Martin Posolda, který má na starost městskou zeleň. Zeleň v ulici doplní 102 kusů keřů a také květiny v záhonech a nově založený trávník. Předpokládané náklady na obnovu zeleně v Kollárově

ulici se pohybují kolem 1,6 milionu korun, 60 procent z této částky by město mohlo získat z evropských fondů. „Kácet by se mělo v zimě 2018/2019 a nové stromy by měly být vysazeny do května příštího roku,“ dodal Šindler.

Alej v Kollárově ulici navazuje na větší parkové plochy a je důležitou součástí zeleně „páteře“ celého centra města. Obnova zeleně v ulici naváže na již realizovaný projekt Zakládání a rekonstrukce uličních stromořadí ve městě Kroměříž. „Vracíme se k tomu, co bylo

dříve. I v historických dobách totiž byly stromy vždy součástí vnitřního prostoru kroměřížských ulic,“ uzavřel Šindler. (jv)

Foto: Š. Kučerová

PŘEDSTAVUJEME ČLENY GRÉMIA PODNIKATELŮ

Pekárna AVOS letos opět sbírá ocenění svých výrobků

Kroměřížská pekárna AVOS v letošním roce opět boduje v různých potravinářských soutěžích. Její pšenično-žitný kvasový chléb uspěl v celorepublikovém klání a získal ocenění „Vynikající řemeslný chléb“ a ministerstvo zemědělství mu také udělilo značku kvality Klasa. Zákusek piškotový mls AVOSu je Regionální potravinou Zlínského kraje 2018 a mlynářský chléb kroměřížské pekárny byl oceněn jako Perla Zlínska 2018. Pekárna AVOS získává podobná ocenění pravidelně. „Naší snahou bylo a je vyrábět kvalitní a poctivé zboží. Při jeho výrobě se držíme původních receptur a postupů bez snižování podílu tradičních surovin. Proto musíme od doda-

vatelů vyžadovat kvalitní surovinu. Chleba pečeme z třístupňové vedeného kvasu. Naším cílem je spokojený zákazník a radost z poctivé práce,“ uvedl předseda představenstva společnosti Miloš Dedek.

AVOS aktuálně vyrábí 13 druhů chleba, 33 druhů běžného pečiva, 43 druhů jemného pečiva, 106 druhů zákusků a také dorty různých tvarů a velikostí, které vyrábí podle přání konkrétního zákazníka. „Například kmínový chléb pečeme z pšeničné a žitné mouky, vody, soli a kmínu. Používáme

přírodní kvas, nepřidáváme žádné konzervanty, vylepšující přípravky ani stabilizátory,“ popsal Dedek.

Akciová společnost AVOS byla založena v roce 1990. Pekařskou výrobu zahájila v dubnu 1991 v pronajatých prostorách. Záhy se firma rozrostla o tři další provozovny. V roce 1997 koupila budovu nevyužívaného stravovacího zařízení, kam po nezbytných úpravách přestěhovala cukrářskou a v roce 1998 i pekařskou výrobu. Zbylé provozy se do areálu v Kotojedské ulici stěhovaly v roce 2005.

„Nová technologie nám umož-

nila rozšiřovat sortiment a pružněji reagovat na požadavky odběratelů,“ doplnil Dedek. AVOS v současné době dodává do šesti vlastních obchodů v Kroměříži. Zásobuje ale také celkem 200 prodejen na Kroměřížsku a v okolí. Společnost ke konci loňského roku zaměstnávala 78 lidí, momentálně jich má 77. Podobně jako u řady jiných zaměstnavatelů, i AVOS by uvítal nové pracovníky. „Scházejí nám zejména prodavačky, cukrářky, pekaři a pekařky,“ uzavřel Dedek. (jv)

Skončila hlavní turistická sezona, uspěly novinky i osvědčené akce

S posledními letními dny se Kroměříž rozloučila s hlavní turistickou sezonou. Přestože byla zacílena především na rodiny, děti a mládež, z jejího sloganu „Kroměříž 2018 - pro mladé nejen věkem“ vyplývá, že se město snažilo oslovit mnohem širší okruh návštěvníků i občanů. A právě v tomto duchu byly koncipovány jak stěžejní městské akce, tak i celková propagace Kroměříže. Odbor kultury a cestovního ruchu, který za většinou nových akcí stojí, se už několik let snaží systematicky ukázat Kroměříž jako destinaci, která není pouhým historickým sídlem, ale místem, které je připravené nabídnout i vyžití odpovídající současným trendům. „I když ještě kalendářní rok nekončí a nemáme tedy k dispozici kompletní statistiky, známe návštěvnost našich největších akcí a z těchto čísel máme obrovskou radost,“ prozradil vedoucí radničního odboru kultury a cestovního ruchu Pavel Zrna.

Už zjara se ve městě uskutečnilo několik zajímavých akcí souvisejících s tématem. Jmenujme například závody dračích lodí na šterkovišti Bagrák nazvané Kroměřížský drak.

Zcela mimořádnou pozornost návštěvníků si získal květnový Mezinárodní festival živých soch. Tato akce připravená speciálně k letošní sezóně přinesla hned několik rekordů. Byla první akcí svého druhu v České republice, udělala Kroměříži jméno na celorepublikové úrovni a setkala se s rekordní návštěvností odhadovanou na 20 tisíc lidí. I letošní

Foto: J. Šoporský

Vybarvený běh, který se uskutečnil 9. června, zaznamenal zvýšený zájem veřejnosti. Odbor kultury a cestovního ruchu prodal 1900 registrací a na trať se tedy vydalo

nejvíce běžců v tříleté historii této akce. Celodenní program na Velkém náměstí pak sledovalo více než pět tisíc diváků, kteří společně s aktivními běžci jasně potvrdili, že akce tohoto formátu má v Kroměříži své místo. Vybarvenému běhu navíc předcházela další novinka, benefiční fotbalové utkání nazvané Kopeme pro Terezku, které pro-

pojilo zábavu s vážnou záležitostí a zároveň charitativní pomocí. Do Kroměříže přijel tým Real Top Praha sestavený ze známých herců, sportovců a novinářů a změnil své

síly s domácím výběrem. Úspěch tohoto klání ale nebyl dán počtem vstřelených gólů, ale především finanční částkou 124 tisíc korun, kterou se podařilo vybrat ve prospěch 13leté Terezky Rumlíkové, která je kvůli svému postižení upoutána na invalidní vozík a odkázána na permanentní pomoc rodičů. Své opodstatnění si jednoznačně obhájila i Relaxační zóna s 3D malbou na Velkém náměstí. Za dva a půl měsíce se tu uskutečnilo přes 70 pohybových akcí, koncertů, dílniček a přehlídek. O příznivce a návštěvníky nebyla nouze a s výjimkou dvou negativních reakcí – od konkurence a neúspěšného žadatele o její provoz – se projekt setkal se samými skvělými ohlasy. Díky dobře vybranému provozovateli navíc zóna získala elegantní a praktické zázemí, které bezpečně sloužilo i v nepříznivém počasí. „Z reakcí návštěvníků je zřejmé, že se image Kroměříže v posledních letech mění. Už nemáme pověst pomalého a ospalého hanáckého města, ale v mnohých aktivitách se dokonce stáváme inspirací pro jiný,“ dodal Pavel Zrna. (red)

Dvě pietní setkání připomenou významné události československých dějin

Každoročně Češi koncem října vzpomínají na Den vzniku samostatného československého státu. Letošní 28. říjen však bude mimořádný - uplyne přesně 100 let od chvíle, kdy bylo vyhlášeno Československo. Také Kroměříž se připojí k oslavám. U pomníku T. G. Masaryka před Justiční akademií se bude v pátek **26. října** v 10 hodin konat slavnostní setkání s položením věnců. Další příležitostí k připomenutí význačného svátku bude setkání a pietní akt s položením věnců k Památníku obětem 1. a 2. světové války na kroměřížském městském hřbitově v pátek **9. listopadu** v 9 hodin. Stane se tak u příležitosti oslav Dne válečných veteránů. Obou připomínek významných událostí, které ovlivnily dějiny Česka i Československa a na něž je zvána široká veřejnost, se zúčastní čelní představitelé města Kroměříže, zástupci T. J. Sokol, Českého svazu bojovníků za svobodu, Sdružení válečných veteránů a další organizace. (šak)

Cyklostezka do Kvasic je otevřená, 120 nebezpečných stromů bylo pokáceno

Cyklostezka z Kroměříže do Kvasic, kterou radnice uzavřela na konci srpna kvůli padajícím stromům, je opět otevřená. Lesy ČR ve spolupráci s městem pokácely v jejím okolí 120 nebezpečných stromů. „Udělal jsem maximum pro to, aby cyklostezka byla do konce sezony v provozu“ uvedl starosta Jaroslav Němec. Kácení v porostu kolem cyklostezky ovšem tímto zásahem nekončí. Po sezoně se sem lesníci opět vrátí, k zemi půjde dalších asi 1500 stromů. Pokračovat se bude i příští rok na jaře tak, aby kolem cyklostezky vnikl pás bez vzrostlých stromů. Postupně by se proto mělo kácet asi osm tisíc stromů tak, aby cyklostezku v budoucnu jejich pád neohrožoval. Radnice uzavřela cyklostezku z Trávníckých zahrádek do Kvasic poprvé letos na konci ledna, otevřela ji na začátku dubna. Správcem porostu kolem cyklostezky jsou Lesy ČR, které zde už na jaře pokácely asi 2000 vzrostlých stromů, jež byly ve špatném stavu. Byly napadené houbovými chorobami způsobujícími vývraty stromů. Kroměřížská radnice otevřela cyklostezku do Kvasic v roce 2010. Trasa napojuje město na frekventovanou cyklostezku podél Bařova kanálu. (jv)

Podzimní Kroměříž láká na Jablečný den

Již podruhé se v polovině října uskuteční na ploše Velkého náměstí v Kroměříži Jablečný den. Ten se při své loňské premiéře setkal s velkým zájmem ze strany návštěvníků, proto Zdravé město Kroměříž ve spolupráci s Domem kultury připravilo další ročník. Projekt si klade za cíl seznámit návštěvníky akce s historií i současností ovocnářství na Kroměřížsku. Kromě získání důležitých informací a nových poznatků mohou návštěvníci ochutnat a koupit nejrůznější ovocné produkty i ovoce samotné. Připravena je výstava ovoce, ukázky vyřezávání z jablek, tvořivá dílna pro malé i velké, nabídka regionálních výrobků z ovoce, ochutnávka moštů zdarma, prodej ovocných stromků či ukázky pletení košíků. Pořadatelé mysleli – kromě dobrot a poučení – také na zábavu. Na 10 hodin je připraveno divadelní představení Říše loutek Kroměříž pro děti a ve 14 hodin vystoupí kapela Docuku. Jablečný den se koná na Velkém náměstí v sobotu **13. října**, jeho začátek je naplánovaný na 9. hodinu ránní. V případě nepříznivého počasí se přesouvá do foyeru Domu kultury v Kroměříži. (šak)

Foto: J. Šoporský

DŮM KULTURY V KROMĚŘÍŽI
www.dk-kromeriz.cz

Hudební festival slaví

50

Kroměřížské 1968
hudební léto 2018

24 / 10 2018
19.00 DIVADELNÍ SÁL

Jiří Pavlica & Hradištan

Vstupné: 1-8 řada 400 Kč, od 10. řady 350 Kč, ZTP a ZTPP 200 Kč

KINO ODPO

Kino Nadsklepí v nové sezoně pokračuje s projektem nazvaným „Kino odpo“. Jedná se o odpolední promítání vždy od 15.00 každou první a poslední středu v měsíci za zvýhodněné vstupné 50 Kč. Pro všechny seniory, maminky na mateřské, lidi se směnným provozem, studenty co jim odpadne odpolední vyučování. Zkrátka a dobře pro všechny, co nemají večer čas, ale odpoledne by si do kina zašli.

DÁMSKÝ KLUB

USA 2018, 103 min, nevhodné pro děti do 12 let, titulky
Čtveřici dlouholetých kamarádek pojí kromě pevného přátelství společná záliba v knihách. Pravidelně se scházejí ve svém dámském knižním klubu. Jednoho dne se ponoří do lechtivě erotického románu „Padesát odstínů šedi“. Tahle volba se ukáže jako více než inspirativní.

NEJTEMNĚJŠÍ HODINA

UK 2017, 125 min, nevhodné pro děti do 12 let, titulky
Vsadil všechno na jednu kartu, i když šance byly nepatrné a skoro nikdo mu nevěřil. Neprohrál, a zachránil tak svět. Jmenoval se Winston Churchill (Gary Oldman) a v nejtemnější hodině naší civilizace, na začátku druhé světové války, se tento britský premiér předvedl jako velký hráč.

CESTOVATELSKÁ PŘEDNÁŠKA

HANA MACHALOVÁ – Z KROMĚŘÍŽE DO SVĚTA – JAK CESTOVAT PŘI ZAMĚSTNÁNÍ

Nová přednáška Hany Machalové se tentokrát zaměří na návod, jak procestovat svět při zaměstnání a přímo z Kroměříže. Prakticky ukáže, jak rozložit dovolenou v průběhu celého roku, dá spoustu tipů na celé cesty, uvidíte, co všechno jde stihnout za víkend, za prodloužený víkend a jak se i s malým rozpočtem dostat za oceán nebo na dálný východ. Na svůj rozpočet i čas se začnete dívat úplně jinak a samozřejmě se budete dobře bavit. Přednáška je vhodná jako pokračování těch, kteří už navštívili „Návod na levné cestování“, tak je určena i těm, kteří ještě na přednášce nebyli.

SNOW FILM FEST

Zima se nám opět blíží. Babi léto vystřídají zanedlouho sněhové vločky a ledovka. Ještě než se tak tomu stane za okny, bude vás mrazit alespoň v kině. Do kina Nadsklepí v Kroměříži dorazí ta pravá zima už 27. 10. Opět se tam představí festival Snow Film Fest, který i letos slibuje dostatek adrenalinu, sněhu a ledu. Na své si tak přijdou milovníci čerstvého prašanu, horských velikánů i zamrzlé divočiny. Tak na co čekáte? Přesný harmonogram najdete na stránkách www.dk-kromeriz.cz.

10
2018

KULTURNÍ SERVIS
města Kroměříže

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

Den uniformovaných sborů | 6. 10.

Pěvecký recitál Lucie Bílé | 12. 10.

Jablečný den | 13. 10.

Hradištan & Jiří Pavlica | 24. 10.

Jablečný den

Sobota 13. 10. | 9 do 18 hodin

Velké náměstí v Kroměříži
(V případě deště se akce koná ve foyer Domu kultury)

Rakouské dny

Poznejte zemi, která právě předsedá Radě Evropské unie

15.-19. října v Kroměříži

D Označení programů pro děti **Z** Označení programů zdarma

KULTURNÍ SERVIS MĚSTA KROMĚŘÍŽE – přehled akcí konaných na území města. Číslo 10/2018, IV. ročník. Vyšlo dne 30. 9. 2018. Vydává město Kroměříž nákladem 14 400 + 5 000 ks. Neprodejné! Tisk je přílohou Kroměřížského zpravodaje.

Adresa vydavatele: Město Kroměříž, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž, IČO 00 287 351. Tel. 573 321 225, e-mail: zpravodaj@mesto-kromeriz.cz, marcela.nehodova@mesto-kromeriz.cz.

Uzávěrka pro zveřejnění vaší akce je vždy k 17. dni předchozího měsíce!

Vydavatel neodpovídá za programové změny provedené pořadateli akcí po uzávěrce Kulturního servisu.

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

DŮM KULTURY V KROMĚŘÍŽI
www.dk-kromeriz.cz

MUSEUM
KROMĚŘÍŽ

Program:
PO 15. 10. / 16.00 / Dům kultury v Kroměříži
SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

Tradiční úvodní beseda se zajímavými hosty, profesorem slavistiky Vídeňské univerzity Stefanem Michaelem Newerklou a ředitelkou českého gymnázia ve Vídni Helenou Huber. Moderuje redaktorka Českého rozhlasu Plus Daniela Vrbová.

VÝSTAVA GUSTAV KLIMT – průkopník moderny
Gustav Klimt je symbolem vídeňské moderny přelomu 19. a 20. století. Výstava, kterou zapůjčilo Rakouské kulturní fórum v Praze, mapuje nejvýznamnější milníky jeho práce.
Rakouské speciality – ochutnávka.

ÚT 16. 10. / 14.00 / Knihovna Kroměřížska
RAKOUSKÉ DNY DĚTEM - rakouské pohádky, soutěže, vědomostní kvízy i výtvarné dílničky a hry.

ÚT 16. 10. / 16.00 / Kavárna U Zlatého kohouta
RAKOUSKÁ BOŽENA NĚMCOVÁ - beseda o osudech spisovatelky Marie von Ebner-Eschenbach, která se narodila ve Zdislavicích, se zástupkyní ředitelky Muzea Kroměřížska Markétou Mercovou. Sladké občerstvení inspirované Rakouskem, omezená kapacita.

ÚT 16. 10. / 18.00 / Kino Nadsklepi
TONI ERDMANN - promítání tragikomedie z roku 2016, která byla nominována na Oscara za nejlepší cizojazyčný film, o vztahu zestárlého učitele a jeho workoholické dcery.

ST 17. 10. / 15.45 / Knihovna Kroměřížska
CESTOMÁNIE: RAKOUSKO – TYROLSKÉ PASTORÁLE - promítání cestopisu z oblíbeného cyklu České televize.

ST 17. 10. / 16.30 / Knihovna Kroměřížska
RAKOUSKO ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ - cestovatelská beseda s dlouholetým kroměřížským cestovatelem a průvodcem Jaroslavem Janouškem.

ČT 18. 10. / 16.30 / Knihovna Kroměřížska
100 LET OD ROZPADU RAKOUSKA-UHERSKA - beseda s ředitelem Ústavu českých dějin FF UK prof. PhDr. Ivanem Šedivým, CSc. o posledních dnech rakousko-uherské monarchie a počátcích formování samostatného Československa.

PÁ 19. 10. / 17.00 / Dům kultury v Kroměříži
- Hudební sál RAKOUSKÝ FOLKLORNÍ VEČER - víte, jak vypadají tradiční tyrolské tance Schuhplattler? Přijďte se podívat na vystoupení taneční skupiny Lederhosnfeger, která přijede z rakouského Gunkskirchenu. Připraveno bude drobné občerstvení inspirované Rakouskem.

PO CELÝ TÝDEN
VÝSTAVA GUSTAV KLIMT – průkopník moderny / Dům kultury v Kroměříži.

RAKOUSKO MÝMA OČIMA / Knihovna Kroměřížska
Soutěžní výstava fotografií z Rakouska navštíveného našimi spoluobčany. Při příležitosti Rakouských dnů pořádá Informační centrum Europe Direct Kroměříž.

RAKOUSKO NEJEN V LITERATUŘE / Knihovna Kroměřížska
Výstava knih se vztahem k Rakousku z fondu Knihovny Kroměřížska.

RAKOUSKÉ DNY NA SCĚNĚ / Restaurace a kavárna Scéna
Speciální nabídka poledního menu zaměřená na rakouská národní jídla.

CO VÍTE O RAKOUSKU? Odpovězte na soutěžní otázky a vyhraďte zájezd do Evropského parlamentu a další zajímavé ceny. Odpovídat můžete na www.sehnalova.cz i na jednotlivých akcích.

ÚT 16. 10. | 16.30
ALENA MORNŠTAJNOVÁ
Beseda a autorské čtení. Autorka knih Slepá mapa, Hotýlek a Hana.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ST 17. 10. | 17.00
VÁNOČNÍ VÝLETY
Foto RNDr. Voňka.
Klub seniorů na Hanáckém náměstí

ST 17. 10. | 18.00
EVŽEN BOČEK: POSLEDNÍ ARISTOKRATKA – DIVADLO NA JEZERCE
Tradiční cyklus Divadelního předplatného - podzim 2018 pokračuje divadelní adaptací populárního humoristického románu Poslední aristokratka. Jeho autor, spisovatel a původním povoláním kastelán Evžen Boček, jej koncipoval jako deník devatenáctileté Čechoameričanky, potomka rodu hraběte Františka Antonína Kostky z Kostky. Členové rodiny se po pádu komunistického režimu vrací z emigrace do New Yorku, aby převzali rodové sídlo. Kromě zdevastovaného zámku také „dědí“ zpátečnického kastelána, hypochondrického zahradníka a kuchářku, která si ráda přihně. V režii Arnošta Goldflama se v hlavní roli komtesy Marie představí Anna Polívková, její rodiče hrají Jan Hrušínský a Miluše Šplechtová, v dalších rolích vystoupí Libor Hruška, Martin Sitta, Jitka Sedláčková a další.
Dům kultury v Kroměříži
www.dk-kromeriz.cz

ČT 18. 10. | 15.30
KLUB PUNTÍK: PAPIROVÝ DRAK
Povídání o knize K. Z. Slabého o papírovém drakovi, ze kterého se stal drak opravdový. Určeno pro děti 3-5 let a jejich rodiče.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

SO 20. 10. | 9.00
KROMĚŘÍŽSKÉ FARMÁŘSKÉ TRHY
Přijďte ochutnat a zakoupit si výrobky farmářů a malých výrobců z Kroměřížska a okolních regionů. Kromě široké nabídky farmářských produktů se můžete těšit také na tematický doprovodný program, včetně programu pro děti.
Hanácké náměstí
www.kromerizsketrhy.cz

SO 20. 10. | 14.30

DRAKIÁDA S KLUBÍČKEM
Klubíčko Kroměříž pořádá 14. ročník Drakiády. Pro návštěvníky budou připravena soutěžní stanoviště, malování na obličej, ukázka vojenské techniky, prodej draků a soutěž o nejdéle létajícího draka, a o doma vyrobeného létajícího draka. Akce se koná za každého počasí s výjimkou silného deště.
Letiště Kroměříž
www.klubickokm.cz

SO 20. 10. | 15.00
NAŠÍ FURIANTI
Divadelní představení klasiky Ladislava Stroupežnického v nastudování sokolského Divadelního spolku Pyšely - režisér Bohumil Gondík. Předprodej vstupenek v Turistickém informačním centru Kroměříž v síti Ticketportal.
Dům kultury v Kroměříži

NE 21. 10. | 6.00
BURZA DROBNÉHO ZVÍŘECTVA A OKRASNÉHO PTACTVA
Nakupíte vše potřebné pro vaše domácí zvířata. K vidění i koupi jsou okrasní ptáci, drůbež, holubi, králíci atd. Samozřejmostí je široká nabídka krmiv, vitamínů a dalších potřeb pro chovatele.
Výstaviště Floria Kroměříž
www.vystavistefloria.cz

PO 22. 10. | 9.00
BESEDA: ZDRAVÉ OBOUVÁNÍ DĚTÍ I DOSPĚLÝCH
Beseda pro širokou veřejnost na téma zdravá chůze a obouvání. Témata: fyziologický vývoj dolních končetin, funkce nohy a nožní klenby, boty a první kůčky, proč doktoři doporučují zdravotní obuv a další. Provázejte besedu bude mladá maminka, fanyanka BF obouvání a studentka oboru ortotik – protetik a podolog a kineziotape terapeut Kristýna Lajmava. Zájem o účast hlase prosím na habrova@klubickokm.cz, dotazy tamtéž nebo na 777 031 252.
Klubíčko Kroměříž
www.klubickokm.cz

ÚT 23. 10. | 16.00
HISTORIE PSYCHIATRICKÉ

NEMOCNICE
Přednáší Mgr. Petr Pálka.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ST 24. 10. | 16.30
RAKOUSKO-UHERSKÁ KORUNOVÁ MĚNA 1892-1918
Přednáška Mgr. Martina Fajta.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ST 24. 10. | 17.00
KRÁSY KARIBIKU I. ČÁST
Foto p. Pospíšil.
Klub seniorů na Hanáckém náměstí

ST 24. 10. | 19.00
HRADIŠŤAN & JIŘÍ PAVLICA – KONCERT
Hradišťan & Jiří Pavlica je ojedinělé hudební seskupení s vysokou uměleckou i interpretační úrovní, nezvykle širokým žánrovým záběrem a netradičním repertoárem. Je profesionálním tělesem, které programově pracuje zejména s odkazem lidové tradice a jejím filozofickým přesahem. Mezi kmenové sólisty patří Alice Holubová, Jiří Pavlica a David Burda. Způsob práce, dramaturgie a umělecká úroveň řadí Hradišťan k originálním a nezaměnitelným tělesům české i mezinárodní hudební scény.
Dům kultury v Kroměříži
www.dk-kromeriz.cz

ČT 25. 10. | 15.00
VZNIK ČESKOSLOVENSKA
Přednáška Mgr. Evžena Petříka. Nejen pro posluchače Akademie III. věku.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ČT 25. 10. | 17.00
STARÉ A KRAJOVÉ ODRŮDY OVOCE
Přednáší Ing. Martin Posolda, Ph.D.
Květná zahrada
www.zamek-kromeriz.cz

ČT 25. 10. | 19.00
HAPRDÁNS ANEB HAMLET PRINC DÁNSKÝ
Svížná a originální komedie především o všem, co v Hamletovi přímo není, ale co by tam být mohlo a někdy i mělo. Divadelní předplatné Divadelního spolku Kroměříž. Předprodej vstupenek v Turistickém informačním centru v síti Ticketportal.
Klub Starý pivovar
www.divadlokm.cz

PÁ 26. 10. | 9.00
WORKSHOP: TVOŘIVÉ PŘÍSTUPY PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ U DĚTÍ (ANEB JAK UDĚLAT Z PROBLÉMŮ PŘÍLEŽITOST K ŘŠTU)
Série dvou workshopů zaměřených na tvořivé přístupy při řešení problémů u dětí. Provázejte workshopy bude psycholog PhDr. Daniel Žákovský. Je vhodné se účastnit obou termínů, workshopy na sebe navazují (26. 10. a 5. 11.). Zájem o účast hlase prosím na habrova@klubickokm.cz, dotazy tamtéž nebo na 777 031 252.
Klubíčko Kroměříž
www.klubickokm.cz

NE 28. 10. | 8.00
AQUATERA KROMĚŘÍŽ
Pravidelná chovatelská burza pro širokou veřejnost. Na burze naleznete akvarijní ryby, rostliny, krmiva, terária, terarijní zvířata, chovatelské potřeby a mnoho dalšího.
Výstaviště Floria Kroměříž
www.aquaterakromeriz.cz

NE 28. 10. | 15.00
KRAKONOŠŮV KLOBOUK
Nedělní pohádka pro děti. Dětské divadelní předplatné Divadelního spolku Kroměříž pro rok 2018/2019. Předprodej vstupenek v Turistickém informačním centru Kroměříž v síti Ticketportal.
Klub Starý pivovar
www.divadlokm.cz

PO 29. 10. | 16.30
SOUL – MĚSTO KONTRASTŮ
Přednáší Anna Landsmannová.

Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ÚT 30. 10. | 16.30
BÍLÁ HORA TROCHA JINAK
Přednáší Josef Špidla - autor knihy Krvavý měsíc nad horou Liliavou. O tom, jak bitva na Bílé hoře přepsala tehdejší politickou mapu Evropy.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ST 31. 10. | 17.00
KRÁSY KARIBIKU II. ČÁST
Foto p. Pospíšil.
Klub seniorů na Hanáckém náměstí

VÝSTAVY A STÁLÉ EXPOZICE

ÚT 2. 10. - ST 31. 10.
TÝDEN SENIORŮ
Výstava dětských prací. Pořádá nezisková organizace Senior ve vatiče ve spolupráci s Knihovnou Kroměřížska.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

ČT 4. 10. - ÚT 30. 10.
FOTOBRAŇÍ 2018
Už po čtyřicetileté uspořádá kroměřížský Fotoklub ve spolupráci s Domem kultury tradiční výroční přehlídku toho nejlepšího, čím se v uplynulém roce jeho členové prezentovali. Součástí Fotobraňi je výstava v pravé klubovně s podtitulem „Živá příroda“. Vernisáž proběhne 4. října v 17:00 hodin.
Dům kultury v Kroměříži
www.dk-kromeriz.cz

ÚT 9. 10. - NE 3. 2. 2019
VLÁDCI NOCI
Výstava s programem pro školy. Nová výstava poodhalí tajemství světa živočichů, jejichž aktivita začíná za soumraku a vrcholí v noci. V zatemnělých prostorách, napodobujících přirozené prostředí těchto zvířat se návštěvník bude pohybovat jen za

svitu baterky. Uvidí, jak a pomocí čeho se zvířata ve tmě orientují, jaký vliv má na jejich život člověk, který už dávno nemohá „spát se slepicemi“. Zjistí, co je to světelný smog a co způsobuje nejen zvířatům, ale i lidem. V simulaci lesa, dvora, mokřadu nebo louky budou nainstalovány desítky dermoplastických preparátů hlodavců, ptáků i větších zvířat (liška obecná, rys ostrovid, srnec obecný či prase divoké).
Muzeum Kroměřížska
www.muzeum-km.cz

DO PO 15. 10.
VÝSTAVA KE 120. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SOKOLSKÉ ŽUPY HANÁCKÉ
Výstava fotografií z činnosti tělocvičných jednot, které jsou sdruženy v župě Hanácké.
Radnice Kroměříž, foyer

PÁ 19. 10. - NE 6. 1. 2019
VÁNOČNÍ KOUZLO STARÝCH ČASŮ
Výstava starých vánočních ozdob a betlémů v aranžmá parádních a obývacích pokojů v průřezu 20. století.
Muzeum Kroměřížska, Galerie v podloubí
www.muzeum-km.cz

DO ST 31. 10.
ZDENĚK BURIAN - MALÍŘ ZTRACENÉHO ČASU
Výstava reprodukcí ilustrací u příležitosti 100. výročí vzniku ČR. Reprodukce připomínající dějinné události našeho národa. Výstava je pořádána ve spolupráci s panem Josefem Ptáčkem a Památníkem národního písemnictví.
Knihovna Kroměřížska
www.knihkm.cz

DO PO 31. 12.
EXPOZICE KARLA KRYLA (STÁLÁ EXPOZICE)
Originální expozice představuje dílo a myšlenky slavného kroměřížského rodáka v neobvyklé podobě.

Průzkum dopravního chování v kroměřížských domácnostech

V průběhu měsíce října proběhne v kroměřížských domácnostech tazatelské šetření s dopravní tematikou. Půjde o průzkum dopravního chování, který bude proveden na vzorku minimálně 3 % obyvatel města. Respondenti starší 15 let v něm ve vybraných dnech budou zaznamenávat všechny své cesty, které v

průběhu dne podnikají. Cílem průzkumu bude zjištění tendencí ke změně dopravního chování obyvatel. Tazatelé, kteří budou obyvatele v místě bydliště kontaktovat, budou viditelně označeni visáčkami a budou u sebe mít originál pověřovacího dokumentu s razítkem města. Protože výběr konkrétních respon-

dentů závisí na použití statistických metod, žádáme všechny oslovené k účasti v průzkumu. Podrobnější informace budou několik dnů před zahájením průzkumu zveřejněny na webu města Kroměříže. Průzkum dopravního chování se uskuteční v rámci projektu Plán udržitelné městské mobility Kroměříž, který

je podpořen Státním fondem životního prostředí ČR. Město Kroměříž na něj v roce 2017 získalo dotaci 1 milion korun. (sv)

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Škola na Oskole si připomíná 40 let od svého založení

Školní rok 2018-2019 je pro ZŠ Oskol velmi významný, připomínáme si 40. výročí založení naší školy. Čas plyne jako voda a nechce se uvěřit tomu, že letos uběhlo již 40 let, kdy první natěšení žáci a zaměstnanci překročili práh nové školní budovy a začali se společně věnovat školní práci. Od roku 1978 ušla naše škola obrovský kus cesty.

Protože jsem v současné době nejstarším působícím pamětníkem, ráda bych vzpomínala na své začátky a na celé působení na této škole. Nastoupila jsem na školu po mateřské dovolené. Ředitelem byl tehdy pan Otto Vaculík. Za dobu 40 let se ve vedení vystřídali 4 ředitelé: pan Vaculík, pan Zrna, pan Gejda a od letošního roku je naší novou paní ředitelkou Hana Ginterová. V roce 1978 působilo na škole 26 učitelů, 6 vychovatelek a 8 správních zaměstnanců. Dnes náš tým tvoří kolektiv 70 zaměstnanců.

Od počátku se škola profilovala jako ZŠ s klasickou výukou. Později byly zavedeny sportovní třídy. Od počátku transformace školské soustavy po roce 1989 se naše škola jako první v Kroměříži zaměřila na výuku žáků se specifickými poruchami učení a od roku 2003 byly na určité dobu zavedeny výběrové třídy

s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky. Myšlenka otevření tříd se sportovním zaměřením se znovu ujala a tyto třídy fungují na naší škole již sedmým rokem. To, že se jim daří, potvrzuje obsáhlá sbírka sportovních trofejí a ocenění. Pro nové prvňáčky a jejich rodiče jsou velkým lákadlem také třídy s prvky montessori výuky.

Ráda vzpomínám na své bývalé kolegyně a kolegy a stejně ráda budu vzpomínat i na ty dnešní. Je mi totiž v našem kolektivu celý profesní život moc dobře a jsem na „své“ škole velmi spokojená, protože vztahy mezi všemi jsou kamarádské a kolegiální. Chtěla bych popřát naší základní škole do dalších let nadšené učitele a spokojené žáky a všem bych chtěla poděkovat za to, že jsem zde mohla strávit nádherných 40 let, na které budu vzpomínat jenom v tom dobrém.

*Olga Parobková,
učitelka ZŠ Oskol Kroměříž*

Rakouské dny lákají na filmy, přednášky, výstavy i dobroty kuchyně jižních sousedů

Rakousko a Českou republiku spojuje dlouhá společná historie. Zajímavosti tohoto mezinárodního „vztahu“ můžete prozkoumat v Kroměříži **od 15. do 19. října**. Pod pořadatelským vedením europoslankyně Olgy Sehnalové se tu koná sedmnácté pokračování „evropských dnů“. Záštitu nad akcí převzal velvyslanec Rakouské republiky v ČR Alexander Grubmayr.

Pětidenní program začne v pondělí 15. 10. v 16 h v Domě kultury úvodní besedou a ochutnávkou specialit rakouské kuchyně. Na úterý 16. 10. je v Knihovně Kroměřížska připravený program pro děti, v kavárně U Zlatého kohouta se uskuteční beseda o osudech spisovatelky Marie von Ebner-Eschenbach a v Nadsklepi se bude promítat rakouská tragikomédie Toni Erdmann. Středa 17. 10. má cestovatelské téma – v knihovna proběhne projekce cestopisu Cestománie: Rakousko-Tyrolské pastorále a následovat bude cestovatelská beseda. Hlavním bodem čtvrtečního (18. 10.) programu je beseda s Ivanem Šedivým o posledních dnech rakousko-uherské monarchie a počátcích formování samostatného Československa v Knihovně Kroměřížska. Rakouský folklorní večer je připravený na pátek 19. 10. v Domě kultury.

Po celý týden bude probíhat výstava děl Gustava Klimta v Domě kultury, fotovýstava pro veřejnost Rakousko mýma očima v Knihovně Kroměřížska, projekt knihovny Rakousko nejen v literatuře či nabídka menu rakouské kuchyně v restauraci Scéna. Vstup na všechny akce je zdarma. (red)

Důležitá informace pro opatrovníky osob omezených ve svéprávnosti

Na základě ustanovení § 3033 Nového občanského zákoníku osoby, které byly zbaveny způsobilosti k právním úkonům přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. dne 1. 1. 2014) nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla přede dnem nabytí účinnosti to-

hoto zákona omezena, nabudou svéprávnosti nejpozději uplynutím pěti let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (tedy 1. 1. 2019), ledaže soud rozhodne jinak. Vzhledem k tomuto ustanovení v současné době opatrovnícká oddělení soudů vedou řízení o přehodnocení svéprávnosti u osob, které měly stanoveného opatrovníka. Pokud již řízení o přehodnocení svéprávnosti proběhlo a byl vydán nový rozsudek ve věci svéprávnosti opatrovance, je třeba jej doložit na

instituce, kde se nesvéprávnému vyplácí pojistná nebo nepojistná sociální dávka, např. na Úřad práce ČR, kde se vyplácí příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu, dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky státní sociální podpory a jiné dávky. V případech, kdy instituce nebude mít ke dni 1. 1. 2019 k dispozici nové rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti oprávněných osob (které měly do té doby stanoveného opatrovníka), měla by tyto osoby ze zákona považovat ode

dne 1. 1. 2019 za svéprávné a v důsledku toho by se tyto dříve nesvéprávné osoby měly stát příjemci svých dávek namísto dosavadních opatrovníků, a měl by jim být změněn způsob výplaty daných dávek. Je tedy nezbytné, aby opatrovník v případě, že řízení o přehodnocení svéprávnosti jeho opatrovance u soudu již proběhlo, tuto skutečnost (nový rozsudek soudu) na příslušnou instituci doložil.

*Mgr. Gabriela Šilháková,
ÚP ČR, KrP Zlín*

Nestárnoucí Pavlica přijede do Kroměříže s Hradišťanem

Do Kroměříže se opět po čase vrací jeden z nejrespektovanějších uměleckých souborů u nás, který už dávno překročil jednoduchou škatulku „folklorní hudby“ – Hradišťan se svým uměleckým vedoucím Jiřím Pavlicou. Zatímco na jaře 2017 tu hrál společně s Vlastou Redlem, nyní půjde o samostatné vystoupení mapující nezvykle široký žánrový záběr a netradiční repertoár zahrnující jak tradiční lidovou hudbu, tak výlety do jazzu či world music. Vystoupení Hradišťanu se uskuteční v divadelním sále Domu kultury v Kroměříži ve středu **24. října** od 19 hodin.

Hradišťan (v širší podobě i s tanečním souborem) je profesionálním tělesem, které programově pracuje zejména s odkazem lidové tradice a jejím filozofickým přesahem. Překračuje hranice hudebních žánrů a spolupracuje s osobnostmi různých kultur celého světa. Je častým

hostem domácích i zahraničních festivalů tradiční, alternativní, ale i vážné hudby. Soubor spolupracuje s rozhlasem, televizí a filmem, koncertoval na čtyřech kontinentech, natočil více než 30 stěžejních zvukových nosičů a na mnoha dalších spolupracoval. Mezi kmenové sólisty patří zpěvačka Alice Holubová, houslista Jiří Pavlica a klarinetista David Burda. Další současnými členy jsou Milan Malina (cimbál, zpěv), Roman Gill (kvinton, zpěv), Milan Gablas (kontrabas, zpěv) a Josef Fojta (klávesy, perkuse, zpěv). (jd)

Listopadové ro(c)kování

První listopadový pátek **2. 11.** by si měli v kalendáři zaškrtnout zejména příznivci dobré tvrdé rockové muziky. Ve společenském sále Domu kultury proběhne od 19 hodin Listopadové ro(c)kování s kapelami Polygon a Blues d'Effect. Zábavová rockerská parta Polygon schopná zahrát téměř cokoli od punkrocku až po heavy metal už hrála na festivalu Kromfest (letos ovšem její vystoupení zhatila průtrž mračen) a DéKáčko Fest, bluesmani z Blues d'Effect zase svými průniky do artrocku zaujali loni v rámci cyklu proměnných koncertů na Velkém náměstí. Nyní tyto už více než tříletým hraním zocelené muzikantské party dostávají prostor předvést veškeré své umění naplno v rámci regulérního celovečerního koncertu.

Kapela Polygon vznikla na jaře roku 2015 ze členů bývalých kapel Rozjetý kamna a Krevicit. Název Polygon odkazuje na mnohvrstevnatý hudební záběr, který se rozpíná od punkrocku až po klasický heavy metal. Průsečíkem těchto různých stylů je přehrávání převážně bigbeatových a hardrockových skladeb od známých domácích a zahraničních interpretů. Blues

d'Effect byl založený v září roku 2014 jako „bokovka“ dvou muzikantů zavedené country folkové kapely, kteří chtěli hrát i nefolkové kusy. Během let se obsazení kapely a počet jejích členů proměňovaly, ale na podzim 2017 si zakládající členové našli nového sólového kytaristu a zpěváka v jedné osobě, upravili repertoár a začali opět působit jako trio. (jd)

V Nadsklepi se bude opět promítat pro odpolední návštěvníky

Kino Nadsklepi v nové sezoně pokračuje s projektem nazvaným Kino odpo. Jedná se o odpolední promítání každou první a poslední středu v měsíci vždy od 15 hodin za zvýhodněné vstupné 50 Kč. Je připraveno pro všechny seniory, maminky na mateřské, lidi pracující ve směnném provozu, studenty, co jim odpadne odpolední vyučování, i třeba ty, kteří chtějí na svém kulturním rozhledu ušetřit... Zkrátka a dobře pro všechny, co nemají večer čas, ale odpoledne by si do kina zašli. Podzimní část projektu se rozjíždí ve středu **3. října**, kdy je na programu film Dámský klub. Film Nejtemnější hodina se bude promítat **31. října**. Na **7. listopadu** je připraveno představení S láskou Vincent a poslední listopadovou středu (**28. 11.**) je na programu film Jsem božská. Poslední letošní projekce v rámci projektu Kino odpo přijde na řadu **5. prosince** a hrát se bude Máří Magdaléna. (red)

Procestujte svět s Hanou Machalovou či Ladislavem Ziburou

Nová přednáška Hany Machalové s názvem Z Kroměříže do světa a podtitulem Jak cestovat při zaměstnání se tentokrát zaměří na návod, jak procestovat svět při běžném životním režimu zaměstnaného člověka a přímo z Kroměříže. Prakticky ukáže, jak rozložit dovolenou v průběhu celého roku, dá spoustu tipů na cesty, poradí, co všechno jde stihnout za běžný či prodloužený víkend a jak se i s malým rozpočtem dostat za oceán nebo na Dálný Východ. Na své finanční možnosti i čas se začnete dívat úplně jinak a samozřejmě se budete dobře bavit. Návod na levné cestování poskytne Hana Machalová zájemcům v pondělí **15. října** v 19.00 hodin ve zhruba dvouhodinové přednášce v kině Nadsklepi. Přednáška je vhodná pro „cestovatele“, kteří letos v červnu již navštívili program s názvem Návod na levné cestování, ale je určena i těm, kteří ještě na žádné akci Hany Machalové nebyli.

Cestovatelské přednášky jsou (nejen) v Kroměříži oblíbenými a hojně navštěvovanými programy. Pro všechny, kteří se rádi dozvědí o cizích zemích a poslechnou si se zájmem zážitky z putování po světě, je určena také přednáška Ladislava Ziburou **21. listopadu** v Domě kultury a nový cyklus cestovatelských přednášek, který bude probíhat od ledna do dubna 2019 jak v Domě kultury, tak i v Nadsklepi. (red)

ZVEME VÁS NA PŘEDNÁŠKY DO ARCHIVU

Archiváři MZA v Brně – SOKA Kroměříž připravili cyklus podzimních odborných přednášek na zajímavá témata vztahující se k Ústavodárnému říšskému sněmu.

středa 24. 10. v 17 h - Kroměříž 1848 aneb Co viděli poslanci říšského sněmu, přednáší Mgr. Jan Štetina, pracovník Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Kroměříži

středa 31. 10. v 17 h - Olomoucký arcibiskup Max Josef Sommerau-Beckh, hostitel říšského sněmu 1848 v Kroměříži, připravila PhDr. Jitka Jonová, Th.D. z Teologické fakulty UP Olomouc

Přednášky se uskuteční v budově okresního archivu v Kroměříži, Velehradská ulice 4259 a vstup je zdarma.

KROMĚŘÍŽ V ČASE PŘEVRTŮ A ZMĚN 1848–1918

X. Říjen 1848 a 1918

1848

V říjnu 1848 se přes jisté snahy začala situace v monarchii zhoršovat. Rakouská vláda se po zastavení chorvatského bána Jelačice, který měl vojensky potlačit revoluci v Uhrách, rozhodla dne 3. října rozpustit uherský sněm, vyhlásit stanné právo a vojensky Jelačice podpořit. Vyslání rakouského vojska vyvolalo dne 6. října živelnou vzpouru obyvatel Vídně, během které byl dokonce zlynčován rakouský ministr války Theodor Latour. Rozzuřený dav osmašedesátiletého hraběte pověsil na pouliční lampu. Situace v Uhrách přerostla v rozsáhlé povstání. Vyhrocená situace donutila panovníka Ferdinanda I. a část politiků uprchnout do Olomouce, jež v té době byla pevností zajišťující potřebnou bezpečnost. Dne 16. října byl Windischgrätz jmenován do funkce vrchního velitele všech rakouských vojsk kromě italské armády, již velel Raddecký.

Windischgrätz nezháležel a plánoval přesunutí svých vojenských jednotek čítající 40 000 mužů k Vídni. Hlavní město monarchie čekalo obléhání. Vrchní velitel rakouských vojsk začal Vídeň obléhat dne 26. října a uplatnil u něj stejnou taktiku jako v případě povstání v Praze. Odpor vydržel do 31. října, kdy Vídeň kapitulovala, a následujícího dne vstoupil Windischgrätz vítězně do města. Mezitím došlo k nejvýznamnější události v dějinách města Kroměříže. Dne 22. října bylo rozhodnuto o přesunu ústavního říšského sněmu z revolující Vídně do poklidné a konzervativní Kroměříže. Naše město se na chvíli stalo centrem politického dění habsburské monarchie, k němuž upírala zrak celá Evropa.

1918

Počátek října 1918 probíhal v Kroměříži v podobném duchu jako předcházející měsíce. Novinové články informovaly veřejnost například o mezinárodní situaci a politice, konání akcí politických stran i dobročinných sbírek, poukazovaly na zhoršující se situaci ohledně chudoby či školství a některé z článků poukazovaly na možné uzavření míru. Kromě

toho byly v důsledku nedostatku uhlí vyhlášeny od poloviny října i uhelné prázdniny a místní obyvatelé začala sužovat španělská chřipka. Přesto všechno se tento měsíc radostně zapsal do našich dějin, a to, jak hlásaly kroměřížské novinové články, nesmazatelně „zlatým písmem“ – dne 28. října byla totiž vyhlášena Československá republika. Zpráva o vzniku samostatného československého státu se do Kroměříže dostala až v úterý 29. října brzy ráno. Informaci o založení Československa rozšířil velitel okresní četnické stanice Alois Komárek, který se ji dozvěděl na poštovním a telegrafickém úřadě na hulínském

nádraží. V té době již v Hulíně probíhaly velké oslavy, při nichž byla vypálena salva z děla. Přijetí zprávy v Kroměříži bylo z počátku opatrné a čekalo se na její ověření, ale už v 8 hodin ráno se začaly tvořit hloučky lidí na náměstí a v ulicích. Byly vyvěšovány prapory v národních (červeno-bílých) barvách, odstraňovány německy psané nápisy a všechny symboly staré monarchie (zejména c.k. orly) z úřadů, které byly následně házeny do řeky Moravy. Z nově vyhlášeného státu dostali strach německé, židovské a monarchisticky smýšlející obyvatelstvo, které se obávalo nepokojů a násilí. K nim ale nedošlo.

Během poledne se v Kroměříži ustanovil okresní národní výbor pro město a venkov. V jeho čele stál Gustav Lorenc, místopředsedy se stali Tomáš Mlčoch, Josef Třasoň, Ladislav Janča a jednatelem byl zvolen Josef Pastyřík. Poté všichni úředníci a starostové obcí kroměřížského politického okresu skládali slib věrnosti nově vyhlášené republice. Slib složil také náměstek kroměřížského starosty Matouš a po něm i okresní hejtman dr. Mentzl. Výjimkou byl velitel kroměřížské vojenské

posádky Jan Czerny, který zachovával věrnost monarchii a čekal na rozkazy od nadřízených. Vojenským referentem okresního národního výboru byl jmenován František Kožík, díky němuž byl zachován klid mezi vojáky a nenastaly žádné větší komplikace. Založen byl i branný výbor tvořený zejména vojáky, kteří byli členy Sokola.

V 15 hodin se na Velkém náměstí sešel mohutný tábor lidu, k němuž promlouvali členové okresního národního výboru včetně Gustava Lorence. Jejich slova byla často přerušována bouřlivými projevy souhlasu. Náměstím a ulicemi se také rozléhalo provolávání slávy Masarykovi, americkému prezidentu Wilsonovi a českým legionářům. V průvodu vystoupili rovněž členové Sokola ve svých stejnokrojích, jejichž nošení bylo během válečných let zakázáno. Manifestace skončila zpěvem písní Kde domov můj a Hej Slovane! Večer byla na počest vyhlášení republiky osvětlena všechna okna, výlohy i závody.

Dne 31. října byla svolána slavnostní schůze obecního národního výboru města Kroměříž. Vystoupil na ní starosta Barták s projevem o vzniku Československa a závěrem navrhl přejmenování kroměřížských ulic a náměstí. Velké náměstí mělo nést název Masarykovo náměstí, Příkopy se měly stát Wilsonovou třídou, Kovářská ulice měla být Jiráskovou ulicí a tak dále.

Čerpáno z historických pramenů a odborné literatury.

Mgr. David Sobek

MZA v Brně – SOKA Kroměříž

CO VÍTE O KROMĚŘÍŽI

Vážení čtenáři,

měsíc říjen měl v obou zmiňovaných letech velmi dramatický průběh. Nepokoje ve Vídni a její následné obléhání rakouským vojskem v říjnu 1848 zapříčinily přesun ústavního sněmu do Kroměříže. Říjen 1918 se pak díky vyhlášení samostatné Československé republiky stal jedním z nejvýznamnějších období dějin 20. století u nás.

Z autorů správných odpovědí na otázku v zářijovém zpravodaji jsme vylosovali tyto výherce:

Zdeněk Vavřík

Ota Ondruš

Veronika Malíková

Úkol č. 10

**Kdy se dostala zpráva
o vzniku samostatného
Československa
do Kroměříže?**

Správnou odpověď označenou heslem „Soutěž“ pošlete do 20. října na e-mail: zpravodaj@ mesto-kromeriz.cz, nebo na adresu: Kroměřížský zpravodaj, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž. (Nezapomeňte uvést svou adresu a telefonní kontakt!)

KNIŽNÍ NOVINKY

Miroslav Pech: Otec u porodu

Hlavní hrdina novely Otec u porodu, „tatínek“, očekává narození prvního dítěte, a tak začne tomuto neznámému tvorovi, rybičce rostoucí v „maminčině“ bříše, psát jakési deníkové vzkazy. Tatínek se sice upřímně snaží, ale rozhodně nepatří mezi dnes tak populární sebevědomé otce, kteří nastupují na rodičovské dovolené, dítě umí uvázat do šátku na pět způsobů, a kdyby mohli, rozhodně by sami kojili...

John Williams

Můj syn není Rain Man

Toto není příběh o autismu. Je to příběh o malém chlapci s autismem. O jednom tátovi a o jednom malém chlapci. Příběh ze života.

AKTUALITY Z KLUBU SENIORŮ

Poznávali jsme partnerské město Piekary Slaskie

Ve středu 29. srpna jsme se vydali s členy Centra pro seniory Zachar Kroměříž a dalšími zájemci do partnerského polského města Piekary Slaskie. Cílem zájezdu bylo seznámení se zástupci místních seniorů a také poznání krás a zajímavostí tohoto města a jeho okolí. Zasvěceným průvodcem a znalcem tamní historie nám byl Dariusz Gacek, ředitel infor-

mačního turistického centra a vůdčí osobnost propagace partnerství mezi oběma městy. Jemu patří velký dík, neboť nás obětavě provázel po celý pobyt v Piekarech. Po příjezdu jsme byli očekáváni zástupci místních seniorů, jejichž předsedkyní je paní Maria Wiltosz. Byli jsme velmi srdečně přivítáni a pohostěni v jejich novém klubu seniorů. Pošťi hostitelé projevili zájem o návštěvu našeho města i Centra pro seniory Zachar - Klubu seniorů Kroměříž. Poté jsme se vydali do centra Piekar, kde jsme si prohlédli Ba-

ziliky Nejsvětější Panny Marie a svatého Bartoloměje, které vévodí kopie obrazu Matky Boží Piekarské. Obdivovali jsme v celém areálu církevní stavby, především Křížovou cestu. Pan Gacek nás poté zavedl na dominantu města Kopiec Wyzwolenia (Kopec osvobození), k němuž mají Poláci významný citový vztah. Náš pobyt v Piekarech jsme ukončili ve velmi zajímavém Muzeu chleba. Těšíme se, že nás piekarští senioři přijedou navštívit na jaře příštího roku.

Marie Šerá, Centrum pro seniory Zachar, Kroměříž

Kroměřížští senioři v Budapešti

Šest aktivních Kroměřížanů v seniorském věku dostalo pozvání na mezinárodní setkání seniorů v Budapešti s názvem Stretnutie na Harshegy. Cílem bylo zúčastnit se pohybových aktivit v rámci sportovního dne. Naši senioři se aktivně zapojili do nové sportovní činnosti spojené s hudbou. Vrcholem bylo jejich vystoupení s harmonikou. Děkujeme!

Jitka Dvořáková

DOPISY ČTENÁŘŮ

Zahájení výuky na dětském dopravním hřišti v Kroměříži

Výuka dopravní výchovy je určena pro žáky 4. ročníků ZŠ a je rozdělena do tří vzdělávacích bloků. Podzimní blok probíhá na dopravním hřišti a je zaměřen na dopravní značky, křížovky, základní pravidla silničního provozu, výbavu kola a cyklisty a bezpečnou jízdu na kole. Žáci se seznámí s dopravním hřištěm, s dopravními situacemi a teprve poté následuje výcvik na jízdních kolech. Tento blok v letošním školním roce zahájili čtvrtáci ze ZŠ Bratrství Čechů a Slováků Bystřice pod

Hostýnem. Zimní blok pokračuje ve třídách základních škol a navazuje na blok podzimní. Pomocí navlékacích autíček, rozkládacích přechodů pro chodce a značek se ve třídách vytvoří simulovaný silniční provoz a situace, které musí žáci řešit. Jarní blok probíhá opět na dopravním hřišti, kde po zopakování nejdůležitějších bodů dopravní výchovy děti absolvují test z pravidel silničního provozu a zkoušku z jízdy na kole dle pravidel. Po splnění obdrží žák cyklistický průkaz.

Velký zájem o výuku na dopravním hřišti je i z řad mateřských škol, kde se výuka přizpůsobuje věku dětí. Odpoledne navštěvují dětské do-

pravní hřiště žáci školních družin. Spolupracujeme s Městskou policií Kroměříž, jejíž strážníci v průběhu praktické části jízdy na kole podle pravidel, vykonávají dopravní dozor, řeší přestupky, řídí křížovky a jsou součástí zkoušek.

Radovan Stratil,
učitel dopravní výchovy

Senior ve vatičce

Málokdo z Kroměřížanů zná neziskovou organizaci Senior ve vatičce, z. s. Spolek si klade za cíl pomáhat osamělým starým lidem prožívajícím poslední období svého života v domovech pro seniory. Spousta z nich nemá nikoho, kdo by je navštěvoval, povídal si s nimi nebo jen vzal za ruku, pokud senior už není schopen komunikovat... Pečo-

vatelky v domovech mají dost svých povinností. A tady je právě prostor pro aktivity dobrovolníků, kterým je téma seniorů blízké. Spolek Senior ve vatičce existuje jeden rok a zatím se potýká s velkými překážkami ze strany různých úředníků, ale nevzdává se. Pokud to bude jen trochu možné, rád by zprostředkoval aktivity seniorům i mimo domov, například exkurzi na jejich bývalé pracoviště, prodej ručních prací za

účelem získání kapesného apod. Pokud tedy chcete seniorům pomáhat - nápadem, finančně či svým časem - uvítáme to.

Spolek Senior ve vatičce připravil na první říjnový týden několik akcí v rámci projektu Týden seniorů:

3. 10. v 15 h - Dámský klub - film v rámci cyklu „Kino odpo“

4. 10. v 16.30 h - Stáří - čas prázdnoty a zoufalství, nebo pokoje a

smyslu? - přednáška psychologa

Pořid'te si kamaráda z útulku

Marly

V útulku na Čápce mají své „psí klienty“ rádi. Ještě raději jsou ale, když jednotliví pejsci najdou nové pány a odcházejí do stálých domovů. Zní to jako paradox, ale je to tak... A tak s radostí oznamují, že v minulém Kroměřížském zpravodaji představený Pady už v útulku není a má nový domov a nové kamarády. Dnes vám představujeme Marlyho.

MARLY je temperamentní pes, křížanec, Jsou mu tři roky a váží 25 kilogramů. Byl nalezený na ulici a podle jeho chování se dá soudit, že nepoznal žádnou výchovu. Vodítko ale už celkem zvládá a určitě se naučí i další nezbytnosti, které má správné psisko umět. Miluje nade vše vodu a dostat ho z ní ven bývá dost těžké. Na vycházce si nikoho nevšímá, ke psům je lhostejný, ale potřeboval by někoho důsledného, kdo mu dá pevný řád a bude s ním pracovat. Určitě mu bude vyhovovat hodně prostoru třeba na zahradě, rád volně pobíhá a nelíbí se mu být zavřený v kotci. Je očkovaný a čipovaný.

Městský útulek Čápka Kroměříž
Za Oskolí 2455/22, Kroměříž
Tel.: 573 333 553

Kompletní nabídka psů na:
www.utulekkromeriz.cz

www.facebook.com/utulekkromeriz
e-mail: utulek.kromeriz@seznam.cz

Návštěvní hodiny:

pondělí - sobota 14 - 17

neděle - svátky 14 - 16

PhDr. Ivana Ryšavého, Knihovna Kroměřížska

5. 10. v 16.30 h - Vyznamenání a řády rakousko-uherské monarchie - přednáška por. Mgr. Radka Olšiny, Knihovna Kroměřížska

Celý první týden v říjnu se ve vestibulu knihovny koná doprovodná výstava kreseb dětí na téma *Moje babička nebo dědeček* a představení neziskovky Senior ve vatičce, z. s.

Lenka Vašíčková

Slavnostní vítání malých občánků na kroměřížské radnici

Barbora Vašulínová

Barbora Zavadílková

Daniela Zajíčková

Julie Pecinová

Martina Ždímalová

Max Stachoň

Vojtěch Vysloužil

Úmrtí – srpen 2018

Naděžda Miklíková, *1944, Kroměříž
Marie Nováková, *1937, Kyselovice
Jarmila Ředinová, *1937, Sulimov
Jaromír Bortlík, *1932, Lutopecny
Klaudie Otáhalová, *1924, Vážany
Petr Sova, *1947, Chropyně
Marie Chrenšcová, *1950, Kroměříž
Anna Mazánková, *1933, Kroměříž
Milan Pospíšil, *1963, Pravčice
Václav Němec, *1944, Lubná
Eliška Němcová, *1948, Lubná
Marie Burdová, *1944, Kroměříž
Pavel Křišťan, *1965, Chropyně
Ludmila Kozáková, *1944, Kroměříž
Miloslava Husáková, *1952, Kroměříž
Ing. Jan Dovrtěl, *1940, Kroměříž
Jaroslav Mrhálek, *1931 Lhotka
Marie Kozárková, *1939, Lutopecny
Bohuslav Kovář, *1959, Kroměříž
Antonín Krša, *1936, Kroměříž

Bohumil Hrabec, *1927, Kroměříž
Antonín Meloun, *1942, Chropyně
Pavel Skácel, *1949, Lubná
František Posolda, *1941, Vážany
Ludmila Rozsypalová, *1929, Vážany
Alois Opravil, *1936, Chropyně
Josef Kochaníček, *1942, Honětice
Rudolf Kopeček, *1932, Kroměříž
Irena Vykoukalová, *1955, Žalkovice
Aloisie Ježová, *1946, Záříč
Vladimír Zbořil, *1972, Bařice
Olga Malenovská, *1935, Kroměříž
Josef Petlach, *1953, Jarohněvice
Zdeněk Pluhář, *1934, Kroměříž
Pavel Příbyl, *1940, Kroměříž
Ludmila Buksová, *1934, Kostelany
Vlasta Rumplíková, *1929, Kroměříž
Josef Chalupa, *1950, Velké Těšany
Marie Dvořáková, *1930, Rataje
Dana Husovská, *1950, Kroměříž

V seznamu jsou uvedeni zemřelí, u nichž pozůstalí souhlasili se zveřejněním v tisku.

INZERCE

Zápis: jazykové kurzy A, N, Š, I, F, R
 pro dospělé, mládež a děti od 3 let

Vaše 1 ve studiu jazyků

Poslední volná místa

www.maximum-agentura.cz

Riegrovo nám. 182 (budova ČSOB), Kroměříž, tel. 777 607 587

INFORMACE E.ON O PŘERUŠENÍ DODÁVKY ELEKTRICKÉ ENERGIE

2. 10. od 7.30 do 15 h – Kroměříž, Karolíny Světlé 1000/1, 2375/3, 3224/5, 3275/9, 3276, Žižkova 2964/29, 914/27, 940/21, 991/991, 992/25, 992/992, 998/31, 999/33.

Informace o přerušení dodávky el. energie ve vašem bydlíšti si můžete objednat v e-mailové podobě nebo prostřednictvím SMS přímo u společnosti E.ON v rámci služby Energie 24, nebo prohlédnout na portálu <http://portal.eon.cz/cs/otg>

Vážení rodiče, dovolujeme si vás pozvat k vítání vašeho dítěte do života. Obřad se koná vždy v sobotu v obřadní síni Městského úřadu v Kroměříži. Je možné domluvit se na individuálním termínu jen pro jednu rodinu, nebo na vítání pro tři rodiny. Vítání je určeno pro děti s trvalým pobytem v Kroměříži. Bližší informace vám sdělí matrikářky na tel. 573 321 180. Nejbližší volné termíny vítání jsou: **3. 11., 17. 11, 1. 12. a 15. 12.**

Narození – srpen 2018

Tereza Sedlářová, Holešov
Anna Stárková, Hulín
Ema Grigová, Kroměříž
Petr Svoboda, Chropyně
Felix Andryšek, Kroměříž
Matěj Sekyra, Kroměříž
Vanesa Hausknechtová, Přílepy
Filip Vykydal, Kroměříž
Jan Scheichenost, Zborovice
Jiří Straka, Kroměříž
Leontýna Pavlíčková, Pravčice
Mia Mižikárová, Kojetín
Tadeáš Trnka, Vážany
Daniel Rábek, Morkovice
Lucie Konečná, Břest
Jan Šebestík, Kroměříž
Sofie Voznicová, Tetčice
Adam Gregovský, Zborovice

V seznamu jsou uvedeny ty děti, u nichž rodiče souhlasili se zveřejněním v tisku.

Valerie Chytrá, Kroměříž
Tadeáš Kozák, Medlov
Eliška Medková, Kroměříž
Nikola Pavičová, Břest
Marek Machálek, Hoštice
Tina Brázdilová, Holešov
Diana Jurčíková, Chropyně
Štěpán Bajer, Kojetín
Jiří Zapletal, Nětčice
Kateřina Kameníková, Zdounky
Štěpán Mlčoch, Hulín
Adléta Hašková, Kroměříž
Josef Pumpřla, Žeranovice
Viktorie Kantorová, Zdounky
Nina Kotasová, Zdounky
Tereza Žáková, Morkovice
Lukáš Polásek, Plešovice

Sňatky – srpen 2018

Václav Pavlík, Lubná – **Ilona Potočná**, Lubná
René Bazalka, Morkovice – **Věra Škabrahová**, Kroměříž
Karel Joura, Zlobice – **Jana Valouchová**, Zlobice
Jan Dobeš, Uherské Hradiště – **Lenka Kolínková**, Uherské Hradiště
Pavel Kalabus, Stříbrnice – **Kristýna Grebeňová**, Kvasice
Tomáš Strašák, Kroměříž – **Adéla Hrubá**, Kroměříž
Josef Pírko, Roštění – **Renáta Příkrylová**, Roštění
Martin Stachoň, Kroměříž – **Markéta Škabrahová**, Bezměrov
Michal Kovářík, Kroměříž – **Eva Benešová**, Kroměříž
Štefan Kovács, Slovensko – **Dana Symerská**, Kroměříž

V seznamu jsou uvedeni pouze snoubenci, kteří souhlasili se zveřejněním v tisku.

Přehlídku sportů navštívila zhruba pětistovka dětí

Sportovní dopoledne na Velkém náměstí bylo přehlídkou pohybových aktivit i náborovou akcí zúčastněných sportovních klubů a sdružení pracujících v Kroměříži a okolí. „Děti se mohly seznámit s rozmanitými druhy sportů od fotbalu, lyžování, florbalu, orientačního běhu, tenisu až po bojové sporty, taneční skupiny a mažoretky,” popsal vedoucí radničního odboru školství, mládeže a tělovýchovy Jiří Pánek.

Akce se zúčastnil Klub orientační-

ho běhu Směr Kroměříž, Taneční klub Gradace Kroměříž, Klub sportovního lyžování BTL Kroměříž, SK Hanácká Slavia Kroměříž, Capoeira Kroměříž a Capoeira Ginga Mundo Zlín, TJ Slavia Kroměříž – rekreační sport, Dráček, oddíl Karate Goju Ryu, T. J. Sokol Kroměříž taneční klub a break dance, TK Henzely – Swing, Lodní Sporty Kroměříž, TC Bajda Kroměříž, SFK Kozel Počeni- ce, Hokejový klub Kroměříž, Mažoretky Jany Pavlíčkové a Cyklistický oddíl Kostelany. (red)

Foto: J. Soporský

★ DEN ★
UNIFORMOVANÝCH
6. 10. SBORŮ Letiště Kroměříž
10 - 17 hodin

1918 – 2018: OSUDOVÉ STOLETÍ

REPLIKA LETOUNU SPITFIRE / HISTORICKÁ VOJENSKÁ I POLICEJNÍ TECHNIKA / AKČNÍ UKÁZKY

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ – informační měsíčník města Kroměříže. Číslo 10 / 2018, ročník XV, vyšlo dne 28. září 2018.

Vydává město Kroměříž nákladem 14.400 ks. Bezplatná distribuce do všech domácností v Kroměříži a místních částech. Adresa vydavatele: město Kroměříž,

Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž, IČO 00 287 351. Redakce: Pavel Zrna, Šárka Kučerová, Jan Vondrášek, Jitka Hozová • tel.: 573 321 222,

e-mail: zpravodaj@mesto-kromeriz.cz, www.mesto-kromeriz.cz. Tisk: JUTTY Group Přerov. Přetiskování článků je povoleno jen se souhlasem vydavatele. Uzávěrka příštího vydání 11/2018 je v pátek 19. října 2018. Nevyžádané rukopisy nevracíme. Povoleno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14888.